

6 ความงามทางวรรณศิลป์ ตอนที่ 2

ผศ. ดร. ธเนศ เวศร์ธาดา

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ประเด็น

- ถ้ามแก่นเรื่อง แนวคิด สารสำคัญของบทประพันธ์
- ถ้ามกลวิธีวรรณศิลป์
- ถ้ามภาพพจน์
- ถ้ามลักษณะเด่นบทประพันธ์

1. บุปผชาติชูลีและมิกลิน อยู่ในถิ่นที่ไกลเช่นไพรสมณฑ์
ไม่มีใครได้เขยเลยสักคน ย่อมบานหล่นเปล้าดายนามากมายเออ
“สาร” ของบทประพันธ์นี้คือข้อใด
 1. ดอกไม้ที่มีสีสวยและกลิ่นหอมมักขึ้นอยู่ในป่าลึก
 2. ธรรมชาติและชีวิตย่อมเกิดแล้วดับเป็นวัฏจักรธรรมดา
 3. สิ่งดีงามที่ไม่มีผู้ใดได้ใช้ประโยชน์ก็จะปราศจากคุณค่า
 4. ดอกไม้ที่บานอยู่ในถิ่นห่างไกลจะร่วงโรยไปโดยไม่มีใครเขยชม
2. หญ้าคาแม้จะถิบยอดสูงสักเพียงใด มันก็ไม่มีวันสูงเสมอยอดพฤษชาติที่เกิดเป็นหญ้าไม่รังไพรอบโดย
สายเลือด แม้จะไผ่ดีสักเพียงใด ถ้ามันไม่กบฏต่ออนรบดีของตน ก็จะกินตำแหน่งสุดเพียงยอดขุนพล
สารสำคัญของข้อความนี้ตรงกับข้อใดมากที่สุด
 1. ตักดีตระกูลค้ำจุนอำนาจได้
 2. อำนาจวาสนามิได้มาจากการไผ่ดี
 3. ชาตีกำเนิดมีผลต่อความสำเร็จมากที่สุด
 4. ขึ้นชื่อว่าไพร่แม้อยู่ใกล้ผู้ดีก็ไผ่จะดีเสมอได้

รายการที่ 6 วรรณศิลป์ ตอนที่ 2

3. ชีวิตคนเลือกเกิดไม่ได้

ต่างกันไปเพราะแรงแห่งกรรม

แต่เกิดมามีสิ่งหนึ่งซึ่งทุกคนควรกระทำ

ต้องนำชีวิตไปในทางที่ดี

เวรหรือกรรมก็ยังแพ้วาย

แก้ดวงใจที่รักในศักดิ์ศรี

จะเป็นไครมาจากไหนขอเพียงใจใฝ่ดี

ย่อมมีฝันที่เป็นจริงในสักวัน

ข้อความนี้มีสาระตรงกับคำกล่าวในข้อใด

1. เพื่อจะเป็นหยกที่มีค่า ต้องถูกเจียรระโน
2. เราไม่สามารถปรับทิศทางลมได้ แต่เราสามารถปรับใบเรือได้
3. ฝันไม่เกาะกระเจกที่เช็ดดูดีฉันใด ความชั่วไม่เกาะใจที่ฝึกดีฉันนั้น
4. ใฝ่ที่มีรากดี แม้ผ่านฤดูร้อนอันแสนทรมันดาร แต่เมื่อฝนเวียนมาก็แตกหน้าใหม่ได้

4. ข้อใดไม่อาจอนุมานได้จากคำเจรจาโต้ตอบต่อไปนี้

“คำชายหมายจิดน้ำ	ลบเลื่อนกล้าคำกลับกลาย
ร่อยรอยลอยลมหาย	ลินชายล่อส่อเสมอกัน”
“ตัวพีนี่กล่าวสาร	เหมือนเหล็กจารลายแผ่นผา
เส้นสายลายเลขา	เป็นปรากฏสดฤหาย”

1. ผู้หญิงไม่เชื่อผู้ชาย
2. ผู้หญิงตัดพ้อต่อว่าผู้ชาย
3. ผู้ชายตอบด้วยจดหมาย
4. ผู้ชายยืนยันว่าพูดจริง

5. ข้อใดไม่อาจอนุมานได้จากคำประพันธ์ต่อไปนี้

“ถึงปากคลองเขากองฟืนไว้เป็นแถว	ตลอดแนวมะพร้าวรายทั้งซ้ายขวา
พวกชาวบ้านบ้างตัดจากบ้างตากปลา	น้ำในนาตากให้แห้งเป็นแปลงไป”

1. ชาวบ้านทำนาเกลือ
2. ชาวบ้านทำน้ำตาล
3. ขนาดของชุมชน
4. ภูมิประเทศของชุมชน

รายการที่ 6 วรรณศิลป์ ตอนที่ 2

10. คำประพันธ์ต่อไปนี้กล่าวถึงศิลปะของไทยในด้านใด

แสงโสมแสงแก้วส่อง	สุริยฉาย
อร่ามรัตนคุณชลพราย	พรางฟ้า
อุณหิสวิจิตรราย	ปัทมราช แลฤา
เจ็ดอรุณเรียบหน้า	ผกเกล้าเคลื่อนหงอน
1. การแต่งกาย	2. การวาดภาพ
3. การแกะสลัก	4. การก่อสร้าง

11. คำประพันธ์ต่อไปนี้กล่าวถึงเรื่องใด

แสงขนยลเหยียบไม้	รำแพน
หกหัวหอกตั้งแปลน	เสียดข้าง
ข้างไถ่มำรำแพน	คัดลอ
จินกเล่นอวดอ้าง	ชักไต้กลางสนาม
1. พฤติกรรมของสัตว์	2. การแสดงกายกรรม
3. การซ้อมรบของทหาร	4. การละเล่นในงานพิธี

12. บทประพันธ์ต่อไปนี้แสดงแนวคิดที่สำคัญที่สุดตามข้อใด

ถึงทุกข์ร้อนอ่อนระอาชีวาเศร้า	ไม่ปล่อยใจให้หงาเศร้าก็ขาม
ไม่ช้าวันก็จะดับลับไปตาม	เหมือนมียามเช้าจะนี้ก็มีเย็น
1. ความทุกข์จะไม่คงอยู่ตลอดไป	
2. ความทุกข์เป็นธรรมดาของโลก	
3. อำนาจใจที่เข้มแข็งย่อมเอาชนะความทุกข์ได้	
4. เมื่อมีวันแห่งความทุกข์ก็ต้องมีวันแห่งความสุข	

รายการที่ 6 วรรณศิลป์ ตอนที่ 2

13. ข้อใดเป็นแนวคิดสำคัญของคำประพันธ์ต่อไปนี้

“ก็จริงอยู่ผู้หญิงใช้ดอกไม้ และก็ใช้ผู้ชายใช้ผาหิน
ต่างก็คือสิ่งที่มีชีวิต อยู่บนธรณีนี่เป็นแผ่นดินเดียว”

1. ผู้หญิงและผู้ชายต่างก็มีชีวิต แต่มีธรรมชาติที่แตกต่างกัน
2. ผู้หญิงและผู้ชายมีความแข็งแกร่งเท่าเทียมกันในฐานะสิ่งมีชีวิต
3. ผู้หญิงและผู้ชายมีความเท่าเทียมกัน และต้องพึ่งพาอาศัยกัน
4. ผู้หญิงและผู้ชายต่างมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์เสมอกัน

14. ข้อใดแสดงแนวคิดต่างจากข้ออื่น

1. ชาติดะปฐชาติแข็งต้องแทงตรีง	ชาติขี้ผึ้งชาติอ่อนร้อนละลาย
2. แต่ไม้ไผ่อันหนึ่งต้นอันหนึ่งแหวะ	สี่แหะแหะดอกตะบันเป็นควันฉิว
3. อันเสาคินแปดสอกดอกเป็นหลัก	ไปมาผลักบ่อยเข้าเสายังไหว
4. เรียงอิฐติดแน่นแผ่นละครึ่ง	ยังเป็นวังใหญ่เยี่ยมเทียบสิงขร

15. แนวคิดใดไม่ปรากฏในคำประพันธ์ต่อไปนี้

“เลิกความคิดขันแข่งปรุงแต่งจิต เลิกชีวิตวุ่นวายในทุกที่
เลิกเดือร้อนคั้นรคนไยดี ไม่ต้องมีปรารถนาในอารมณ์”

1. การละกิเลส	2. การวางเฉย
3. การหลีกเลี่ยงสิ่งสังคม	4. การทำจิตให้สงบ

16. เพียงมีตามีใจไว้สักนิด โลกไฟจิตรเสียยิ่งกว่าสิ่งไหน

ฟ้าสีฟ้าพาเพลินเกินสีใด พฤษย์พลิกใบไกวพ้อธรณี
ลักษณะของกวีที่ไม่อาจอนุมานได้จากคำประพันธ์ข้างต้นคือข้อใด

1. นักสอน	2. นักคิด
3. นักฝัน	4. นักอนุรักษ์

รายการที่ 6 วรรณศิลป์ ตอนที่ 2

17. ข้อใดไม่ใช่คุณสมบัติของกวีตามคำประพันธ์ต่อไปนี้

“เธอคือกวี

เธอต้องมีความงามความประสาน

ความประสมกลมกลืนความขึ้นบาน

มีวิญญานหยั่งรู้มรรตทัศน์

เธอต้องเขียนชีวิตจากจิต

นฤมิตถ้อยคำด้วยสัมผัส

สัมผัสใจสู่ใจให้แจ่มชัด

ไม่จำกัดกวีไว้แต่ในคำ”

1. กวีต้องชี้นำแนวทางการดำเนินชีวิต
2. กวีต้องสามารถสร้างงานอย่างสมจริง
3. กวีต้องไม่ติดอยู่กับกรอบแห่งฉันทลักษณ์
4. กวีต้องประจักษ์ในความงามอันประณีตลึกซึ้ง

18. ความหมายของคำประพันธ์ในข้อใดแตกต่างไปจากกลุ่ม

1. ริระแคะกำมปู	หาเลือด
2. อุดรือน้ำค้าง	ใส่น้ำสาคร
3. จักเขียนจอมปลวกเดี่ยว	เติมภู เขาแฮ
4. เบียดเบียนเจียดพิฆงู	เพิ่มพิษ นาคนา

19. เบิกทรัพย์วันละบาทซื้อ มังสา

นายหนึ่งเลี้ยงพยัคฆา ไปอ้วน

สองสามสี่นายมา กำกับ

บังทรัพย์สี่ส่วนถ้วน บาทสิ้นเสื่อตาย

โคลงบทนี้แสดงทัศนะเกี่ยวกับเรื่องใด

1. การฟุ่มเฟือย
2. การทุจริต
3. การไม่รู้จักหน้าที่
4. การไม่รับผิดชอบ

รายการที่ 6 วรรณศิลป์ ตอนที่ 2

20. ข้อใดแสดงพรรณนาเกี่ยวกับความรักต่างจากข้ออื่น

1. ความรักเหมือนโรคา
ไม่อินและไม่ยล	บันดาลตาให้มีดมน
อุปสรรคใดใด
2. แต่ชายอันพิชิตความสวย
โรครักโรคหลงทรงกาย	กัคนั้นจักป่วยห่อนหาย
จักคลายความร้อนห่อนมี
3. อันความรักหนักแน่นแสนวิตก
พรหมินทร์อินทร์จันทร์สิ้นทั้งปวง	ร้อนอกแทบเท่าภูเขาลวง
ก๊ีบบบวงสิ้นฟ้าสุราลัย
4. จะว่าโศกโศกอะไรที่ในโลก
จะว่าหนักหนักอะไรในดินดอน	ไม่เท่าโศกใจหนักเหมือนรักสมร
ถึงสังขรก็ไม่หนักเหมือนรักกัน

21. ข้อใดสะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในด้านที่แตกต่างจากข้ออื่น

1. ที่ละแปลงทีละแปลงค่อยแปลงเปลี่ยน	จากทางเกวียนเป็นทางกว้างตัดกลางแหล่ง
2. สมัยนี้ห้องแถวเรียกทาว์นเฮ้าส์	อยู่เรือนเหี้ยหรือตระการวิมานฝัน
3. ที่เพลงเกี่ยวเคยกล่อมกระท่อมทุ่ง	เป็นเพลงกรุงเกริ่นชวนสวนอาหาร
4. แม่ห่างไกลก็เคยเพรียกเรียกน้องพี่	กลับแปลกหน้าไปทุกทีแม่บ้านใกล้

